

MİKROBİYOLOJİK İNCELEME İÇİN GENEL ÖRNEK ALIMI KURALLARI

Mikrobiyolojik inceleme sonuçlarının klinik anlam taşıması ve zamanında elde edilebilmesi için örnek seçimi, alınması, laboratuvara ulaştırılması ve gerektiğinde uygun koşullarda saklanması ile ilgili kurallara uyulması son derece önemlidir. Bu işlemlerin uygun olduğu örneklerde, kontaminasyon oranları daha az olmakta, gerçek etkenin izolasyon şansı artmaktadır.

ÇEŞİTLİ ÖRNEKLER İLE İLGİLİ ÖRNEK ALIM KURALLARI

SOLUNUM SİSTEMİ ÖRNEKLERİ

1.1. Alt solunum yolu örnekleri (Bronkoalveolar lavaj (BAL), protected brush, trakeal aspirat)

Örnek alımı: Aspirat veya BAL örneği steril bir tüpe alınır. Brush kateter steril serum fizyolojik (SF) içeren bir tüpe konulur. Sıvı örneklerin 1ml.den fazla hacimde olması gereklidir.

Transport ve saklanma koşulları: Örnek **oda sıcaklığında, 2 saat içerisinde** Mikrobiyoloji laboratuvarına ulaştırılmalıdır.

1.2. Balgam

Örnek alımı: Örnek hekimin veya hemşirenin gözetiminde alınmalıdır. Örnek alınmadan önce hastanın ağzını su ile çalkalaması istenir. Hastanın, derin bir öksürükle, alt solunum yolu örneği (postnazal akıntı değil) çıkartması istenir.

Mikobakteriyolojik inceleme isteniyorsa tercihen üç gün üst üste sabah balgamı gönderilmesi önerilir.

Transport ve saklanma koşulları: Örnek steril bir kap içerisine en az 1 ml olacak şekilde alınır. **Oda sıcaklığında 2 saat içerisinde** laboratuvara ulaştırılır.

1.3. İndüklenmiş Balgam

Örnek alımı: Hasta dişlerini ve dilini fırçaladıktan sonra ağzını su ile çalkalar. Bir nebulizatör aracılığı ile hastanın 25 ml. %3-10luk steril tuzlu su inhale etmesi sağlanır. İndüklenmiş balgam örneği steril bir kap içerisine toplanır.

Transport ve saklanma koşulları: Balgam için belirtildiği gibidir.

1.4. Üst Solunum Yolu Örnekleri

1.4.1. Ağız

Örnek alımı: Örnek alınmadan önce bir eküvyon yardımı ile lezyon üzerindeki sekresyonlar ve debris temizlenir. İkinci bir eküvyon ile örnek alınır. Doku biyopsi veya iğne aspirasyon örnekleri, sürüntü örneklerine yeğlenir.

Transport ve saklama: Sürüntü alındı ise eküvyon bir transport besiyerine konularak, oda sıcaklığında 2 saat içerisinde laboratuvara ulaştırılır. Örnek transport sistemi içerisinde, oda sıcaklığında, 24 saat saklanabilir.

1.4.2. Boğaz

Örnek alımı: Dil basacağı yardımı ile dil aşağıya bastırılırken eküvyon ile posterior farinks, tonsiller, yangılı görünen diğer alanlardan örnek alınır. Akut epiglottit tablosunda boğaz kültürü alınması kontrendikedir.

Transport ve saklama koşulları: Eküvyon bir transport besiyerine yerleştirilir. Oda sıcaklığında 2 saat içinde laboratuvara ulaştırılır.

1.4.3. Burun

Anterior nares kültürleri stafilokokal veya streptokokal taşıyıcılığın saptanmasında veya nazal lezyon varlığında önerilmektedir.

Örnek alımı: Steril SF ile ıslatılmış eküvyon naresten sokularak yaklaşık 2 cm ilerletilir. Eküvyon döndürülerek nazal mukozaya sürülür.

Taşıma ve saklama koşulları: Sürüntü örneği transport besiyerine yerleştirilir. Oda sıcaklığında 2 saat içinde laboratuvara ulaştırılır.

1.4.4. Nazofarinks

Örnek alımı: Eküvyon burun yolu ile posterior nazofarinkse ilerletilir. Sekresyonları absorbe etmesi için eküvyon 5 saniye döndürülerek yerinde tutulur. Eküvyon çıkarılır ve direkt besiyerine ekim yapılır veya bir transport besiyerine yerleştirilir.

Transport ve saklanma koşulları: Ekim yapılmış plaklar oda sıcaklığında 15 dakikada, eküvyonlar ise 2 saat içerisinde laboratuvara ulaştırılır.